Список використаних джерел

1. Бутенко М. П. Українська мова, 5 клас: дидактичні матеріали до тем // Вивчаємо українську мову та літературу. 2007. Липень (№ 19–21).
2. Глазова О. П. Рідна мова. 5кл.: Плани- конспекти уроків. Харків: «Ранок»; «Веста», 2003. 366 с.
3. Плиско К.М. Принципи, методи і форми навчання української мови (Теоретичний аспект): Навч. Посіб. Харків: Основа, 1995. 240 с.
4. Пометун О.С. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Київ.: А.С.К., 2004. 82 с.
5. Романюк Є. У майстерні слова // Українська мова і література в школі. 2004. №4. С. 8–15.
6. Яворська С. Будова слова і словотвір // Українська мова і література в школі. 2000. №5–6. С. 39–42.

Дар'я Драпак
студентка IV курсу СВО бакалавра
факультету філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
(Наук. керівн. – ст. викл. Пойда О.А.)

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ЛЕКСИКОЛОГІЯ» У 6 КЛАСІ

Сучасна освіта багата на різноманітні інформаційні педагогічні технології, які спрямовані на реалізацію мети, сучасних завдань освіти й заслуговують на увагу вчителів. Це і технології на основі особистісно-зорієнтованого педагогічного процесу, технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів, технології на основі дидактичного

вдосконалення та реконструювання матеріалу, технології розвиваючого навчання тощо.

Незважаючи на те, що й досі існують протилежні точки зору щодо використання комп'ютера на уроці, не можна заперечувати ефективності інформаційних технологій, адже однією з основних потреб сучасного суспільства є вміння знаходити потрібну інформацію та застосовувати її.

До того ж, на думку методистів, комп'ютерні технології певним чином включають елементи інших освітніх технологій, зокрема технології розвивального навчання, особистісно орієнтованого навчання, інтерактивного навчання, проектної технології тощо.

Мета статті – показати ефективність використання інформаційних технологій на уроках української мови на прикладі вивчення теми «Лексикологія» в 6-му класі для оптимізації освітніх процесів у навчальних закладах.

Актуальність теми. Сьогодні наше суспільство переживає період інформатизації суспільства. Наразі вона охопила майже всі сфери людської діяльності. Так як ми живемо в XXI столітті, в епоху техніки та автоматизації, дітям легше буде звернутися до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона, аніж до книги. Особливо ця тема як ніколи стосується сьогодення, коли учні, студенти з усього світу навчаються дистанційно.

Дослідженню проблеми застосування інформаційних технологій на уроках української мови приділяють увагу науковці Л. Варзацька, О. Пометун, М. Пироженко, М. Пентилюк, І. Хом'як. Їхні праці розкривають перспективність освітніх технологій. Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про актуальність порушеної проблеми та науковий інтерес до аналізу методики навчання на уроках української мови мовознавців, методистів початкової та основної школи: О. Біляєва, І. Бондар, М. Вашуленка, Л. Варзацької, С. Дорошенка, Л. Мацько, І. Нагрибельної, К. Климової, М. Пентилюк, Л. Полюги, О. Пономарів, Г. Шелехової та ін.

Використання інформаційних технологій на уроках в навчальних закладах допомагає розвинути навички навчання, що базуються на навчальних потребах учнів за допомогою так званого методу проєктів [2, с. 77].

Якщо сконструювати урок як проєкт, то він матиме перевагу над підручниками та посібниками, тому що у ньому застосовуються велика кількість інформаційних технологій. З їх допомогою дітям легше засвоїти матеріал, він стає більш доступним, цікавим та зручним. Ці технології допомагають дітям розвивати дослідницьку та емоційну діяльність та розвивають інтерес до предмету. Матеріал подається в незвичайній формі завдяки використанню мультимедійних засобів, які роблять навчання учнів цікавим [3, с. 157].

До інформаційних методів, які ми застосовуватимемо на уроці, відносяться:

1) Мультимедійні презентації Power Point;

2) Онлайн-платформа з розвиваючими вправами Learning Apps;

3) Платформа Google Форма;

4) Онлайн-платформа Padlet-дошки;

5) Веб-сайт Share Point.

Проаналізуємо кожен із цих методів: як їх можна застосувати за уроках з теми «Лексикологія» у 6-му класі.

Мультимедійні презентації Power Point – це публічне представлення певної інформації. Програма Microsoft Power Point входить до стандартного пакету програм Microsoft Office. Створити інтерактивну презентацію в цій програмі можна за рахунок спливаючих зображень чи тексту, спливаючих вікон, в яких може міститися не тільки довідкова інформація, а й інструкції, додаткові завдання, задачі тощо [4, с. 41].

За допомогою мультимедійної презентації ми можемо провести вступний урок, подати дітям теорію з цієї теми. В якості зображень в презентацію можна помістити різноманітні схеми, таблиці з прикладами

(наприклад, порівняльна таблиця: різниця між власне українськими і запозиченими словами; приклади калькування і тавтологій тощо), щоб допомогти дітям краще запам'ятати матеріал.

Learning Apps – онлайновий сервіс, який дозволяє створювати інтерактивні вправи. Він є конструктором для розробки різноманітних завдань з різних предметних галузей для використанням і на уроках, і позаурочний час для різних вікових категорій дітей. Конструктор Learning Apps призначений для розробки, зберігання інтерактивних завдань з різних предметних дисциплін, за допомогою яких учні можуть перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу [4, с. 42].

У процесі вивчення лексикології цей ресурс ми застосовуємо на етапі закріплення навчального матеріалу. Розробляємо 3 види вправ: «Знайди пару», «Розподільний диктант» і «Кросворд». У вправі «Знайди пару» є певна кількість слів, розкиданих хаотично. Але кожне слово має свій відповідник. Наприклад: знайти відповідник між архаїзмами і неологізмами. Інша вправа «Розподільний диктант» – це дві колонки під назвами «М'який знак» і «Апостроф». Знизу є довідка зі словами. Завдання учня – правильно розподілити слова у колонки. Ще одна вправа «Кросворд» всім відома, вона стосується теоретичних понять, які діти засвоїли попередньо.

У додатку Google Диск є функція «Google Форма», що створена для формування блоків питань різного роду, що допоможе вчителям у контролі знань учнів. Таку форму роботи використовують для анкетування, самостійних чи контрольних робіт та різного роду опитування учнів. Для зменшення витрат часу на опис та здачу паперових анкет Google Додатки пропонують електронну форму для контролю знань, виконати яку може кожен учень, що має комп'ютер, підключення до мережі Інтернет та встановлений браузер [4, с. 44].

Таким чином ми можемо провести самостійні роботи з тем «Букви *и* та *і* в словах іншомовного походження», «Правопис знака м'якшення й

апострофа в словах іншомовного походження», «Подвоєння букв у загальних і власних назвах іншомовного походження».

Padlet – це цифрова дошка з попередньо прикріпленими до неї мультимедійними файлами та документами. Цей онлайновий сервіс являється нащадком тієї самої міської стіни, до якої Ви чи кожен бажаючий може прикріпити зображення, залишити автограф чи розмістити на ній свій файл чи оголошення. Кожна сторінка-стіна має свою унікальну адресу, якою Ви можете поділитися з друзями, колегами, а в нашому випадку – з учнями. Таким чином, будь-хто із вище названих може приєднатися до редагування чи перегляду [4, с. 45].

На такій платформі можна розміщувати домашнє завдання, цікавинки з теми, завдання для отримання додаткових балів, схеми та таблиці тощо.

Сайт, створений в програмі Share Point Designer, що входить до стандартного пакету Microsoft Office, – це група пов'язаних веб-сторінок, на яких учні можуть працювати над проектами, проводити консультації, обговорення та обмінюватися інформацією. Організація може використовувати підсайт та сайт верхнього рівня, щоб розділити вміст на сайти, керування якими виконується окремо. Веб-сайти верхнього рівня можуть містити кілька підсайтів, які, в свою чергу, також можуть мати підсайти. Загальна структура веб-сайту верхнього рівня з усіма його підсайтами називається колекція сайтів. Можливість створення сайтів і підсайтів залежить від налаштувань сайтів і дозволів на їх створення [4, с. 46].

Це – чудова програма для проведення дистанційного навчання, адже учні та вчителі мають безпосередній зв'язок один з одним. Учитель за допомогою цього сайту може пояснити дітям матеріал, прикріпити до нього вищезгадані Padlet дошки чи Google Форми, а учні спокійно працюватимуть дистанційно, що нині, в умовах карантину, надзвичайно важливо.

Отже, аналіз інформаційних технологій навчання доказав, що вони неабияк сприяють розвитку дітей. Такі технології навчання дозволяють

учителю побудувати урок так, щоб повністю домогтися максимального засвоєння матеріалу школярами. Пізнавальні інтереси учнів упродовж навчання в школі зростають за всіма показниками. У літків пробуджується жага до навчання та активної діяльності, розширюється кругозір, що впливає на формування дорослої особистості та сприяє самостійності.

Список використаних джерел

1. Біляєв О. Вправи в навчанні мови // УЛМШ. 2004. № 6. С. 2–5.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Київ, 2004. С. 75–77.
3. Кобися А.П. Використання інтерактивних технологій на уроках копм'ютерних дисциплін. Вінниця. 2007 № 14. С. 157–160.
4. Когут О.І. Інноваційні технології навчання української мови та літератури. Тернопіль: Астон, 2011. С. 40–47.
5. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 5-9 класи. 2017. С. 30–31. [Електронний ресурс]. Режим доступу https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas

Оксана Дрозд
студентка IV курсу СВО бакалавра
факультету філології й журналістики
імені Михайла Стельмаха
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
(Наук. керівн. – ст. викл. Пойда О.А.)

ВИХОВАННЯ БЕРЕЖЛИВОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ НА УРОКАХ РОЗВИТКУ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ПРИКМЕТНИК» У 6 КЛАСІ

Рівень пізнавальної діяльності учнів під час вивчення української мови у 6 класі потребує активізації. Тому постає необхідність у напрацюванні